

Stanowisko

Zespołu ds. rozwiązań systemowych w zakresie ekonomii społecznej w sprawie wsparcia ekonomii społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z 20 lipca 2011 r.

Powołany przez Prezesa Rady Ministrów, Zespół do spraw rozwiązań systemowych w zakresie ekonomii społecznej, po analizie zmian dokonywanych w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki (PO KL) z satysfakcją przyjmuje:

- zmiany Szczegółowego Opisu Priorytetów PO KL z czerwca 2010 roku w zakresie zasad wsparcia dla spółdzielni socjalnych z ramach Poddziałania 7.2.2. oraz tworzenia wieloletnich regionalnych planów działań na rzecz promocji i upowszechnienia ekonomii społecznej w Poddziałaniu 7.1.3;
- proponowane zmiany w PO KL przyjęte w czerwcu 2011 r. uchwałą nr 78 Komitetu Monitorującego PO KL, przyjmującą zmiany w PO KL wprowadzone w wyniku przeglądu śródkresowego.

Przedłożone zmiany umożliwiają zbudowanie kompleksowego systemu wsparcia ekonomii społecznej w Polsce. Za szczególnie istotne należy uznać zawarte w Priorytecie I działania służące opracowaniu i wdrażaniu systemu wsparcia finansowego dla podmiotów ekonomii społecznej, opartego na zwrotnych instrumentach finansowych. Niezwykle ważnym elementem jest również określenie w Priorytecie VII wskaźnika mającego na celu zapewnienie funkcjonowania instytucji wspierających ekonomię społeczną, które otrzymały wsparcie w ramach Priorytetu VII, funkcjonujących co najmniej 2 lata po zakończeniu udziału w projekcie. Niezwykle ważnym elementem gwarantującym trwałość funkcjonowania Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES) byłaby ich akredytacja i wzmacnianie sieci współpracy.

Zaproponowane działania wymagają w obecnym okresie, zwłaszcza przy konstruowaniu Planów działań dla Priorytetu VII na 2012 i 2013 rok, zintegrowania działań tak, aby osiągnąć trwałe efekty, skutkujące rozwiniętym systemem infrastrukturalnego wsparcia sektora ekonomii społecznej. Pozwoli to zapewnić trwałe i komplementarny system w perspektywie Strategii „Europa 2020”.

Członkowie Zespołu zwracają się w związku z powyższym do Instytucji Zarządzającej Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki z następującymi sugestiami odnośnie realizowanych działań.

Po pierwsze, zalecenie Instytucjom Pośredniczącym i Instytucjom Wdrażającym PO KL stosowania wytycznych Ministra Pracy i Polityki Społecznej do przygotowania i realizacji wieloletniego regionalnego planu działań na rzecz promocji i upowszechnienia ekonomii społecznej oraz rozwoju instytucji sektora ekonomii społecznej i jej otoczenia w regionie;

Po drugie, umożliwienie skoordynowania działań projektu *Zintegrowany System Wsparcia Ekonomii Społecznej* z proponowanym wdrożeniem instrumentów zwrotnych, tak aby ośrodki wsparcia ekonomii społecznej były w pełni przygotowane osobowo i merytorycznie do wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w organizowaniu procesu doradztwa i opieki biznesowej w przewidywanych instrumentach wsparcia.

Po trzecie, zalecenie aby stosowany od 2012 wymóg, aby ośrodki wsparcia ekonomii społecznej funkcjonowały co najmniej 2 lata po zakończeniu udziału w projekcie był wspierany w dokumentacjach konkursowych poprzez oświadczenie o zgodzie na udział w *Zintegrowanym Systemie Wsparcia Ekonomii Społecznej* oraz zgodę na poddanie się procesowi akredytacji przewidzianemu w tym projekcie. Proces akredytacji oraz stawiane wymogi powinny zostać określone w dokumentacji konkursowej. Umożliwi to bieżącą kontrolę IP PO KL nad efektywnością realizowanych projektów w wymiarze merytorycznym, a jednocześnie zapewni udział w konkursach tych podmiotów, które w sposób odpowiedzialny chcą realizować wsparcie ekonomii społecznej także poza ramami obecnego projektu PO KL.

Po czwarte, uwzględnienie w pracach nad Planami Działania dla Priorytetu VII następujących kwestii w zakresie oceny Planów Działania na 2012 rok. Proponujemy, aby rozważyć preferowanie następujących kryteriów dostępu:

- określenie subregionów (lub obszarów tematycznych), jeśli to konieczne z wyodrębnioną alokacją, w taki sposób aby wsparcie dla beneficjentów obejmowało cały obszar województw;

- określenie, iż projekty mogą realizować podmioty posiadające co najmniej roczne lub dwuletnie doświadczenie we wsparciu ekonomii społecznej;
- określenie, iż czas realizacji projektów nie może być krótszy niż 24-36 miesięcy, zwłaszcza dla 2 i 3 typu operacji.

Proponujemy również rozważenie stosowania następujących kryteriów strategicznych:

- projekt wpiera istniejący w 2010 r. ośrodek wsparcia ekonomii społecznej zapewniając kontynuację jego działań;
- projekt jest realizowany w partnerstwie (publiczno-społecznym lub trójsektorowym);
- projekt zapewnia kompleksowe wsparcie wszystkich typów projektu 7.2.2.

Proponujemy również umożliwienie realizacji wsparcia w ramach 7.2.2. partnerskich projektów systemowych tam, gdzie okaże się to niezbędne i konieczne dla efektywności tego wsparcia.

Ponadto proponujemy, aby nowy typ projektu w ramach Poddziałania 7.2.2., obejmujący działania prowadzące do poszukiwania i testowania długookresowych źródeł finansowania instytucji otoczenia sektora ekonomii społecznej oraz spółdzielni socjalnych, o których mowa w typie operacji nr 2 i 3, zawierał wsparcie poszukiwania i testowania w szczególności:

- rozwiązań służących pozyskiwaniu przez OWES zamówień od przedsiębiorców (m.in. w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu);
- rozwiązań służących pozyskiwaniu zamówień przez OWES od jednostek samorządu terytorialnego w zakresie edukacyjnym, doradczym, promocyjnym;
- koncepcji usług o charakterze odpłatnym realizowanych przez OWES na rzecz podmiotów ekonomii społecznej, wykraczających poza zakres realizowanych projektów z pierwszego typu projektów;
- wypracowywanie we współpracy z podmiotami ekonomii społecznej systemu pośrednictwa w realizacji zleceń podmiotów ekonomii społecznej jako źródła finansowania OWES;
- systemów stabilnego finansowania spółdzielni socjalnych, które powstały w wyniku działania danego OWES w ramach 2 i 3 typu projektu – np. tworzenie marki, jakości realizowanych usług, systemów sprzedaży, promocji, pozyskiwania nowych produktów, szkolenia dla osób zarządzających spółdzielniami w zakresie zarządzania, relacji interpersonalnych, zarządzania finansowego, zdobywania nowych środków finansowych.

Produktami tego typu wsparcia powinny być: strategia fundraisingowa, zrecenzowana przez Centrum Ekonomii Społecznej w przypadku źródeł finansowania ośrodków wsparcia ekonomii społecznej lub przygotowane przed zakończeniem wsparcia pomostowe strategie marketingowe spółdzielni socjalnej oraz inne produkty przedstawione przez beneficjenta. Kwestia ta mogłaby być określona poprzez stanowisko Instytucji Zarządzającej do Instytucji Pośredniczących.

Członkowie Zespołu przykładają niezwykle istotną uwagę do tego typu projektów z uwagi na ich długofalowy charakter, umożliwiający rozwój systemu wsparcia w perspektywie do 2020 roku.

Obecnie trwa dyskusja o przyszłości polityk publicznych w kontekście Strategii „Europa 2020”, strategii horyzontalnych oraz wsparciu ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Przewidywane rozwiązania będą miały sens tylko wtedy, gdy zapewnimy jak największą efektywność wsparcia w obecnym okresie programowania, tworząc solidny fundament rozwoju ekonomii społecznej w modernizacji polskiego modelu społecznego, zarówno w wymiarze 2020 jak i 2030 roku.

Jarosław Duda
Przewodniczący Zespołu ds. rozwiązań systemowych
w zakresie ekonomii społecznej
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej